

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA 's-GRAVENHAGE

uw brief van	uw kenmerk	ons kenmerk	datum
7 juni 2007	2060717350	DL. 2007/1759	10 juli 2007
onderwerp		doorkiesnummer	bijlagen
Kamervragen over de bouw van varkensflats			

_____ Geachte Voorzitter,

In deze brief beantwoord ik mede namens de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM) de vragen van het lid Van Gent (GL) over de bouw van varkensflats.

1

Bent u bekend met de zogenaamde 'varkensflats', waar varkens in een zeer hoge concentratie worden gehuisvest?

Ja.

2

Bent u bekend met de vergevorderde plannen om twee van dergelijk complexen in Marle te bouwen voor in totaal meer dan 37.000 varkens en biggen? (De Stentor, 31 mei 2007, "Varkensflat is optie")

Ja.

3

Kunt u een overzicht geven van locaties waar op dit moment een dergelijk complex gebouwd is of waar concrete plannen zijn dit te bouwen?

Er is mij een aantal andere initiatieven van nieuwe grote varkensstallen bekend in het kader van de uitvoering van de Reconstructiewet Zandgebieden. Een exact overzicht kan ik u niet geven.

4

Deelt u het standpunt dat varkensflats zowel vanuit diervriendelijk, landschappelijk als agrarisch oogpunt ongewenst zijn? Zo ja, ben u bereid hier iets tegen te ondernemen? Zo nee, waarom niet?

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
10 juli 2007	DL. 2007/1759	2

Schaalvergroting maakt het economisch gezien beter mogelijk om te innoveren en te investeren in extra maatregelen voor milieu, dierenwelzijn en fysieke inpassing van stallen. Daar staat tegenover dat in de beeldvorming van de samenleving in grote stallen minder aandacht is voor het individuele dier en de menselijke maat verloren dreigt te gaan. In het AO van 25 juni over de Reconstructie hebben de minister van VROM en ik gezegd, dat de veehouderij zich zal ontwikkelen in een duurzaam handelingsperspectief en binnen maatschappelijke randvoorwaarden. Dierenwelzijn, landschappelijke kwaliteit en de agrarische economie, zowel op macroniveau als op bedrijfsniveau, stellen allemaal hun eisen. De dynamiek in de veehouderij en in de maatschappij dienen daar in een gezamenlijke balans te worden gebracht. Naar mijn mening zal de veehouderijsector op regionaal en lokaal niveau in overleg met provincie en gemeente en maatschappelijke organisaties tot een nieuwe balans en nieuwe afwegingen moeten komen. Ik zal de sector op deze uitdaging aanspreken. De Reconstructiewet Zandgebieden geeft het rijkskader weer waarbinnen de betrokken partijen tot afwegingen kunnen komen.

5

Kunt u zich voorstellen dat agrariërs schaalvergroting vaak als enig toekomstperspectief voor hun bedrijf zien? Zo ja, bent u bereid hen een ander perspectief te bieden, waarbij dierenwelzijn en landschap niet in het geding zijn?

Agrariërs in Nederland hebben diverse perspectieven voor hun bedrijfsontwikkeling. Sommigen kiezen bijvoorbeeld voor verbreding van hun productie, anderen voor nichemarkten, weer anderen voor schaalvergroting. Ook zijn er agrariërs die hun oorspronkelijke bedrijf beëindigen en overgaan tot andere activiteiten of werkzaamheden. Het is aan de agrarische ondernemer om binnen de wettelijke randvoorwaarden voor milieu en ruimtelijke ordening te kiezen welke bedrijfsontwikkelingsstrategie het beste bij hem past.

6

Beoordeelt u de genoemde ontwikkelingen als agrarisch of industrieel? Wat betekent dit voor de vestigingseisen?

Ik kan me voorstellen dat dergelijke grootschalige ontwikkelingen deze vraag oproepen. Het blijft echter intensieve veehouderij en derhalve een agrarische activiteit. De omvang en uiterlijke verschijningsvorm vragen wel enigszins met industrie vergelijkbare vestigingseisen met betrekking tot verkeersafwikkeling en een goede ruimtelijk-landschappelijke inpassing. De voorkeur gaat daarbij uit naar clustering van bedrijven. Gemeenten hebben de verantwoordelijkheid om voornoemde vestigingseisen in hun bestemmingsplannen op te nemen.

7

Hoe past het bouwen van varkensflats binnen de reconstructie van landelijke gebieden?

Op grond van de door de provincies in Oost- en Zuid-Nederland opgestelde Reconstructieplannen past het nieuw vestigen van grootschalige intensieve veehouderijbedrijven in de daarin opgenomen landbouwontwikkelingsgebieden.

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
10 juli 2007	DL. 2007/1759	3

Dit zijn de gebieden met het primaat landbouw en ruime ontwikkelingsmogelijkheden voor de intensieve veehouderij, binnen de voorwaarden van de milieuregelgeving. Vanuit deze bundelingsgedachte en het op grond van de Meststoffenwet landelijk gelimiteerde aantal varkens kan de intensieve veehouderij in de kwetsbare extensiveringsgebieden worden verminderd, beëindigd en/of verplaatst. Hierdoor wordt er in deze gebieden winst voor natuur, landschap en milieu behaald, en wordt ruimte voor andere maatschappelijke functies als wonen, recreëren en het verbreden van de landbouw geboden. Op rijksniveau zal worden nagaan of bij de afwegingen rond zulke vestigingen de gemeenten - dat zijn in de meeste gevallen de instanties die de uiteindelijke vergunningen verlenen - voldoende aandacht schenken aan de landschappelijke verhoudingen. De spanning tussen landschappelijke kwaliteit en variaties en een zeer grote schaal van stallenbouw treedt overigens niet exclusief op in de reconstructiegebieden.

8

In hoeverre vormen dergelijke ontwikkelingen een belemmering voor lokale agrariërs?

Deze afweging moet in het betreffende gebied worden gemaakt. De verantwoordelijkheid daarvoor ligt bij de provincie en, met name, de gemeente.

9

In hoeverre vormt een dergelijke hoge concentratie van dieren een verhoogde kans op de verspreiding van dierziekten?

Een hoge concentratie van dieren in een bepaald gebied betekent per definitie een hogere kans op insleep en verspreiding van dierziekten. Dit heeft echter betrekking op het aantal dieren per oppervlakte eenheid en niet op het aantal dieren per bedrijf. Het risico van één bedrijf met 19.000 biggen is in die zin niet groter dan het risico van 19 bedrijven met 1000 biggen. Naast dierdichtheid zijn er nog vele andere factoren die van invloed zijn op de kans op insleep en verspreiding van dierziekten. Het gaat dan met name om onderlinge contacten en hygiëne. Op zeer grote bedrijven kan de schaalgrootte het voordeel hebben dat gericht aandacht besteed kan worden aan bioveiligheidsaspecten waardoor het risico op insleep kleiner wordt. Anderzijds zullen bij de aanwezigheid van een groot aantal dieren de gevolgen van een besmetting groter zijn. De vraag of er een verhoogd risico is op verspreiding van dierziekten, is daarom niet met "ja" of "nee" te beantwoorden.

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN
VOEDSELKwaliteit,

G. Verburg